

FEMADÁČEK

ROČNÍK 4

DNE 13. 9. 97 ČÍSLO 2

Svatovojtěšské milénium

V letošním roce si připomínáme milénium mučednické smrti českého světce, prvního pražského biskupa české krve - sv. Vojtěcha. Toto jubileum se stalo podnětem pro mnoho úvah a rozborů dějinných událostí, které před více než tisíci lety přispěly k zakotvení křesťanství u nás.

Biskup Vojtěch chtěl především reformovat církev a ostře se střetl s mocnými tohoto světa. Nedá se říci, že v době, kdy žil a kdy o reformy celým životem usiloval, uspěl. Především v Čechách se setkával s nepochopením a odporem.

Jeho snahou bylo především úsilí o život v pravdě, osobní nasazení člověka o správné jednání v každé životní situaci. Toto poznání by mělo být platné i pro nás, z něho bychom měli čerpat poučení i po tisíci letech.

Oslavy svatovojtěšského milénia byly slavnostně zahájeny v lednu v břevnovském klášteře, za účasti nejvyšších státních činitelů, včetně premiéra V. Klause. Byla vydána pamětní medaile, mince, CD disk a poštovní známka. Národní galerie uspořádala velkou reprezentativní výstavu. Vedle toho proběhlo mnoho dalších větších či menších akcí regionálního významu.

Vyvrcholením oslav byla dubnová pastorační návštěva papeže Jana Pavla II. v Praze a Hradci Králové. Zajímavostí je určitě to, že vtulník s papežem třikrát zakroužil nad Libickým hradiskem.

Součástí oslav se stalo odhalení sochy sv. Vojtěcha, která připomíná jeho libické dětství. Autorem plastiky je ak. sochař M. Vitanovský, který také navrhl obecní znak a prapor. Socha je zhotovena z hoříckého pískovce. V květnu a červnu byla v Libici k vidění výstava o slavníkovských mincích - denárech.

Koncem srpna proběhlo v místním KD vědecké symposium s tématem "Svatovojtěšská tradice v dějinách českého národa". Rokování se zúčastnili historici, archeologové, teologové a pedagogové.

Zakončení oslav milénia bude v listopadu na Pražském hradě a v chrámu sv. Víta.

- Čejka -

Divácky nejpočetněji obsazená představení (dle přihlášek a předprodeje) :

I. víkend - "Dvanáct měsíčků" (Sokolovna)

"Sněhová královna" (KD)

"Smolíček pacholíček" (KD)

II. víkend - "Tři zlaté vlasy děda Vševeda" (obě představení tohoto názvu, obě v Sokolovně)

"Sadoděde, Sadoděde..."(KD)

Mezi účastníky letošního FEMAD budou přítomny skupiny studentů Střední pedagogické školy z Berouna a Herecké školy z Kolína.

I letos připravujeme pro účastníky FEMAD anketu NEJ. Doufáme, že se do ní všichni aktivně zapojíte. Připomínáme výsledky loňské ankety NEJ.

Anketa pro dětské účastníky festivalu a jeho odborný tým

Na 24. ročníku FEMAD byla poprvé položena dětským účastníkům a odbornému týmu FEMAD anketní otázka: „Které tři inscenace z programu FEMAD 96 pro vás byly v pozitivním slova smyslu 'nej'?”.

Děti označili tyto inscenace:

1. Naivní divadlo Liberec - Alibaba a čtyřicet loupežníků
2. Divadlo Alfa Plzeň - Prcek Tom a dlouhán Tom
3. DDS HOP-HOP Ostrov - Obrazy ze života acylpyrínků
4. LS Čmukaři Turnov - Sedm trpaslíků a Sněhurka
5. Divadlo Hudradlo Zlív - Ledový zámek
6. Divadélko Na peróně Praha - Panna a netvor

Odborný tým označil tyto inscenace:

1. Divadlo Alfa Plzeň - Prce Tom a dlouhán Tom
2. Divadlo Studna Hosín - Bajaja
3. Naivní divadlo Liberec - Alibaba a čtyřicet loupežníků
4. DDS HOP-HOP Ostrov - Obrazy ze života acylpyrínků
5. Divadýlko Kuba Plzeň - Narodil se klaun
6. LS Čmukaři Turnov - Sedm trpaslíků a Sněhurka

Kdyby se na FEMAD udělovala (jako blahé paměti) anticena "Stará Bela", u dětí by "zvítězila" inscenace Divadla Dagmar z Karlových Varů "Bylo nebylo..." a u odborného týmu pak inscenace DDS HOP-HOP Ostrov "Nemocnice má ubrečená okna".

Nutno však mít na paměti, že takové umístění je stále kvalitativně mezi cca 20 nejlepšími inscenacemi, která v českých, moravských a slezských poměrech spatřila světlo světa.

Z Amatérské scény č. 5/96 sestavil VI. Ondráček

Malá, leč důležitá informace :

Ani letos nechybí neodmyslitelný stánek IPOS ARTAMA s publikacemi, kterých je letos na 60 titulů. Přijďte si vybrat k **Magdě Mikešové**, která vás velice ochotně obslouží, poradí, vybere, nabídne a za málo peněz prodá některou z těch, které zatím nejsou ve vaší odborné knihovničce (např. Padesát příběhů a dva navíc, III. díl katalogu her, ale i mnohé další).

V divadelním klubu vám dnes vaří...

Hanka a Věra Svobodovy pod vedením Fandy Dvořáka a Ládi Beneše.

A co uvařili?

Zelňačku, bramboračku a šunkofleky.

A co dál?

Skvělé, božské, nepřekonatelné a úžasné UTOPENCE!

... a samozřejmě mnohé další...

U baru vás obslouží...

Helenka Vondrušková, Michal Dvořák, příležitostně Miloš Novák, Miroslav Fišer a Lída Dvořáková.

Nabídka je opravdu bohatá. Bude alžírská káva, tradiční MĚŇÁK, ale i další.

Při návštěvě baru si nezapomeňte povšimnout malého "DRÁČKA FEMADÁČKA", kterého daroval 25. ročníku FEMAD L.H.L.

Smutná zpráva (kdo máte slabé nervy, nečtěte!)

L.H.L. v nastávající době, tj. od 1. října, zvýší stav nezaměstnaných v Praze. Odbor kultury Magistrátu hlavního města Prahy totiž zrušil RS ZUČ při Městské knihovně. Kdo se tedy postará o dětské a mladé divadlo v Praze? Toť velká neznámá.

Avšak přesto...

Letošnímu ročníku FEMAD - zejména dětem, které pracují ve skupinách - Městská knihovna v Praze věnovala potřeby ke kreslení a malování dojmů z jednotlivých představení (čtvrtky, tužky, fixy a podobně).

Opravy z minulého čísla

Mylně jsme vás informovali, že při opuštění sálu musíte odevzdat pořadatelům účastnickou kartu nebo vstupenku. To však není nutné, neboť se používají vrácenky.

Samozřejmě, že první autobus neodjíždí ve 20⁰⁰, ale ve 22⁰⁰.

Redakce děkuje za pochopení

Seminář A (Alena Urbanová, Jiřina Lhotská, Jaroslav Achab Haidler)

Hlavní téma prvního semináře A v sobotu dopoledne bylo motto "jak obtížné je udělat opravdu dobrou klauniádu". Ono totiž klaunství se nemůže "hrát", t.j. předstírat, klaunem je nutno na jevišti být. To znamená být tím, kdo o něco stále usiluje, o něco se snaží, s něčím se potýká a bojuje s železno-pravidelností vždy a vždy marně. Ale vždycky se zvedne znovu ze země, aby ten nerovný zápas podstoupil zas a zas. Hovořilo se také o tom, zda představení mosteckých dostatečně reflektovalo potřeby dětí - většinou se zdálo představení zkostnatělé a ztrnulé - jako by nastudované již před lety. Seminaristé postrádali vnitřní náboj představení - tu autentickou potřebu herce si tady teď společně hrát.

Druhé představení zahajovacího večera, na kterém Dejvické divadlo uvedlo pohádku Boženy Němcové "Dvanáct měsíčků" ve zpracování Oldřicha Kryštofka, bylo vnímáno jako velmi nápadité se zajímavou a funkční scénografií a pozoruhodnou dramaturgií. Na semináři se hovořilo o tom, jak se podařilo režijními a hereckými prostředky vybudovat na malé ploše opravdový, hluboký, čistý vztah Maruška - Jenda. Kladně bylo přijato zajímavé obsazení macechy hercem. Expresivní projev Holeny - přes všechny zřejmé herecké dispozice představitelky - připadal však některým až příliš "psaný silnou tužkou".

- Z poznámek J. Lhotské a magn. záznamu sestavil VI. Ondráček -

Seminář B (Milan Schejbal, Vladimír Zajíc, Dita Nacházellová)

-účast velmi dobrá

- nálada po ránu těž

Divadlo Rozmanitostí Most "Potkal klauna, potkal kloun"

Text původně napsaný pro Naivní divadlo Liberec prošel za roky své existence mnoha jevišti a tím také mnoha úpravami, protože tento text má onu výhodu, že ho lze doplnit a dotvořit k obrazu svému. V uchopení a dotvoření tohoto textu je ovšem také dána otázka "první nabídky" divákovi (v tomto případě dětskému, což je důležité) o čem bude hráno a jak. (I když umění, a divadlo zvláště, má tu výhodu, že se nemusí vše líbit všem. - pozn. M. Schejbala)

Heslovitě - auditorium vyprovokované v čele sedícími:

- i dospělým trvalo dost dlouho, než pochopili základní myšlenku - útěk ze "zlého" světa do vlastního světa "kouzelného"
- nápady, vtipy a improvizace v jedné rovině. Představení nerostlo.
- v zadních řadách nebylo slyšet, písničky neměly vyváženou hudební a pěveckou složku

- příliš mnoho textu a přílišná délka pro dětského diváka
- změnit věkovou kategorii diváků - od 3 do 8 let
- konec násilný - zahradník nic nevyjasnil, spíš naopak

Shrnuto:

Kdyby byly na počátku správně rozdány karty, bylo by jasno, kdy a proč začíná vznikat kouzelný svět. Použití loutek na počátku pochopení je-nom zkomplikovalo, protože loutky patří právě do světa fantazie. Tam měly smysl, tam vznikaly vztahy. V představení nebylo čitelné kdy je svět reálný a kdy onen vymyšlený. Zahradník v závěru nepatřil čitelně ani do jednoho z oněch světů.

Zpráva z dětského semináře:

Děti si dobře pamatovaly jednotlivosti - gagy, vtipy. Příběh celkově pro ně nebyl čitelný. Neoddělily si ani pro sebe ony dva světy. Starší děti tuto pohádku považovaly za představení pro malé.

Dejvické divadlo Praha - Dvanáct měsíčků

Úvodem: tato pohádka byla jedním z prvních představení tohoto souboru, který vznikl přechodem celého ročníku Damu. Velmi dobře uchopený text plný inspirativních momentů vznikl na podkladu dochovaného neúplného textu.

Heslovitě:

- trochu verš trochu ne, trochu rytmus trochu ne
- velmi pěkná práce se scénou, loutkou i činoherní práce
- jasně daná pravidla hry: zlá Holena - zmalovaná, fyzicky deformovaná
Maruška - čistá, milá
matka - neví čím je
- matka - výborný nápad hrát muž - hráno čistě a proto čitelně - právě ona rozpolcenost
- měsíci žadní hodní stařečkové

Shrnuto:

Holena byla hrána báječně, ale byla to správná Holena? Byla posedlá tím, co chtěla dosáhnout, ale nebyla oním protipólem Marušky v souboji dobro proti zlu. Mohla být dokonce po chvíli divákům sympatická. I děti se ptaly, zda je či není zlá. Výborně dotažené myšlenky - pokora - Maruška šla do hory vždy jako loutka, Holena se svou posedlostí jako velká, ale (tady je nutno obzvlášť zdůraznit dotaženost celé koncepce) končí jako loutka (i za tu chvíli jim to stálo). Pohádka se však zcela bezdůvodně zastavovala při přestavbě na (krásné) měsíčky - bylo by lépe, bylo-li by odhaleno.

Zpráva od dětí :

Nestačily se komplexně touto pohádkou zabývat, ale moc se líbila .
sebral a sestavil J. Hlávka

Nejslavnější Slavníkovec - sv. Vojtěch

Z temnoty a zapomnění druhé poloviny desátého století vystupuje zcela jasně a zřetelně jako jedna z mála reálných postav osobnost svatého Vojtěcha. Brzy po jeho smrti byly totiž napsány dvě legendy. První z nich je *Brunova* vojtěšská legenda *Nascitur purpureus flos*. Druhá je *Canapariova* vojtěšská legenda *Est locus*. Obě líčí život a mučednickou smrt tohoto českého světce.

Není přesně známo, kdy se Vojtěch z rodu Slavníkovců narodil. Historikové soudí, že se tak stalo kolem roku 956. Stará lidová tradice, kterou nelze podceňovat, říká jednoznačně, že to bylo na Libici. Vojtěchův otec - kníže Slavník - zakladatel rodu, pocházel z východočeských Charvátů. Matka se jmenovala Střezislava a nepochybně vzešla ze slavného slovanského rodu Přemyslovců. Kosmova kronika mluví o tom, že Vojtěch měl ještě pět bratrů.

Podle zmíněných legend Vojtěch jako dítě těžce onemocněl. V chrámu na libickém předhradí mu kněz a rodiče vyprosili boží milost a uzdravení. Byl tedy už v dětství zaslíben Bohu tím, že se stane knězem. Od mládí se pod vedením kněze Radly vedle všeobecného vzdělávání připravoval na kněžskou službu. V roce 962 se na Slavníkově dvoře zastavil na své cestě z kyjevské Rusi misijní biskup Adalbert a mladého Vojtěcha birmoval. Slavníkovec o deset let později odjel na jeho pozvání na studia na znamenitou katedrální školu v Magdeburku. Tam byl, snad nedopatřením, znovu birmován a přijal jméno biskupa Adalberta. Pod tímto jménem je tedy znám po celé západní Evropě.

Do Čech se vrátil v roce 981. Tehdy také zemřel jeho otec a Vojtěch začal působit na pražském biskupství. Když začátkem následujícího roku zemřel první pražský biskup Dětmar - kněz saského původu - volí knížecí družina v rotundě sv. Klimenta na Levém Hradci Vojtěcha jeho nástupcem. Stalo se tak především z podnětu vládnoucího Boleslava II. Nelze ale vyloučit, že šlo o vstřícný krok Vojtěchův. Pražský kníže měl zájem po smrti knížete Slavníka dostat tento konkurenční rod pod sféru svého vlivu.

Po biskupské volbě následovala cesta pro udělení investitury u císaře Oty II., jenž právě dlel ve Veroně. Cestou se však Vojtěch setkal s představiteli "clunyjského hnutí". Myšlenky tohoto reformačního směru, které měly napravovat církev a vymanit ji ze světského područí, jej zaujaly. Stal se jejich stoupencem a ve svém dalším působení se je snažil prosazovat.

Práce, která Vojtěcha čekala v biskupském úřadě, nebyla jednoduchá. V polopohanských Čechách se setkal jak mezi velmoži, tak u prostého lidu s nevázaným životem, krvavým násilím a mnohoženstvím. S tím vším se biskup pustil do boje. Nesetkal se však s podporou u těch, od nichž ji nejvíc očekával. Naopak se dostával do sporů s kněžími a především s knížetem Boleslavem II. Panovník spatřoval v biskupových křesťanských nárocích omezení svých práv a libovůli. Vojtěch také navíc ani zdaleka nesplnil jeho politické představy. Nový libický kníže Soběslav usiloval o nezávislost na pražském panovníkovi. Je jasné, že za těchto okolností se vztahy mezi dvěma nejmocnějšími rody postupně zhoršovaly.

(dokončení příště)

- Milan Čejka -

Zpravodaj 25. ročníku FEMAD v Libici nad Cidlinou

12.-14. a 19.-21. září 1997

Vydává nákladem 100 výtisků z pověření Přípravného výboru FEMAD '97 redakční rada ve složení: odpovědný redaktor Mgr. Ludvík Horváth, redaktori: Vlastimil Ondráček, Jiří Hlávka, Petra Kohutová, technická spolupráce Jaroslav Vondruška mladší, grafika a ilustrace: MUDr. Václav Morava.

Cena : 2,- Kč

IPB